

waranduse pärijaks pidi saama, hirmsat otsa pidi leidma.

Sagedaste nurisewad inimesed igawese helduse wastu, et neile rohkem wara ei ole antud, kui neil just on, aga ei mõtlegi selle peale, kas nemad seda õigel wiisil pruukida mõistawad ja kas nemad tugewad küll on, abnuse laenete wastu wõitlema. Ei mitte rikast meest, waid üksi seda wõime meie õnnelikuks kiita, kes sellega rahul on, mis igawene heldus temale töö ja waewa läbi annab.

Paljas saar.

Üks rikas herra lüüdis oma pärisorjale, et tema mitmeaastast tubli teenistust tasuda, wabaduse, andis temale ka nii palju raha, et ta wõõral maal oma õnne wõis katsuda ja elama hakata. Wabaks saanud mees ruttas lohe sadamisse ja seal laewa peale, et wõõrale maale reisida. Tema reisimine ei olnud aga mitte weel kanna kestanud, kui lobe maru tuul tõusis ja hirmus torm laewa wastu tundmata jaart löhki ojas. Waene mees peasis waewalt laenete mõltsust eluga kaldale; ta oli kõigest oma warandusest ilma jäänud, temal ei olnud ei abi ega sõbra. Kurwa meele ja raske

siidamega läks ta maa poole, tulewane aeg näitas temale koguni tume ja lootusetu olewat. Leidis mees oma suureks rõõmuks warsti linna, mis suur ja ilus. Waewalt oli ta linna wärawast sisse astunud, kui lodanilud tema õlmeberjooksiwad ja tema suureks imetspanemiseks rõõmsaste hüüdsiwad: „Waadake, siin on meie kuningas!“

Suure rõõmu kisaga wiidi teda suure waba platši peale, kus teda suure auustamisega wastu wõeti ja sealt kuningliku loosi jaadeti. Seal pandi purpurimantel tema selga ja kuld kroon pähe. Suured riigi ametnikud wandusiwad temale rahwa nimel truuduse wannet, kui oma kuningas ja hertale.

Uus kuningas arwas alguses kõik, mis temaga sündis, aina unenäu olewat. Aga aeg ajalt pidi tema õmmeti haklama uskuma, et see elaw tõde oli, mis temaga sündis ja unenägu siin ilma wõimata oli. Kuda ja mispärast see kõik nõnda sündinud, oli temale mõistatus ja kibutas tema undise himu suure wäega taga. Tema kutsus selle herra, kes tema kõige ligem teender oli, ennese juure ja küsis: „Kes on mind teie kuningaks teinud? Mispärast kuulwad inimesed minu sõna ja mis peab sest wiimaks saama?“ „Teie peate teadma,“ wastas minister, „et selle saare rahwas on kõige kõrgemat Jumalat palunud, neile iga aasta ilhe wõõra mehe kuningaks saata. Jumal on nende palwe kuulda wõtnud ja iga aasta tuleb üks tundmata mees seie. Rahwas läheb tema wastu ja tõstab teda oma kuningaks.“